

NASTAZIJA
KERŠYTĖ

REPUBLICA
EST SOCIETAS HOMINUM
UNO DEO IURE REGE
AD COMMUNE ET PRIVATUM
BONUM IUNCTORUM

LIETUVOS MUZEOLOGIJA

NASTAZIJA KERŠYTĖ

LIETUVOS
MUZEOLOGIJA

NASTAZIJA KERŠYTĖ

LIETUVOS MUZEOLOGIJA

Lietuvos muzeologijos raida
XVIII amžiaus antroje pusėje–XXI amžiuje

Mokslo monografija

AKADEMINĖ
LEIDYBA

Vilnius 2016

Alko Paltaroko nuotrauka

Nastazija Keršytė
1948–2016

UDK 069(474.5)(091)
Ke-154

Apsvarstė ir rekomendavo išleisti Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto taryba
(2016 m. rugsėjo 19 d., protokolas Nr. 160000-10-10)

Tarpdisciplininio tęstinio recenzuojamo mokslinio leidinio *Acta Museologica Lithuanica* III tomas

Recenzentai:

prof. habil. dr. Antanas Andrijauskas, Vilniaus dailės akademija / Lietuvos kultūros tyrimų institutas.
Lietuvos mokslų akademijos tikrasis narys

prof. dr. Rimvydas Laužikas, Vilniaus universitetas

dr. Žygintas Būčys, Lietuvos nacionalinis muziejus

Tyrimų projekto ataskaita ir monografijos rankraštis buvo recenzuotas
ir anoniminių Lietuvos mokslo tarybos recenzentų

Tyrimą finansavo Lietuvos mokslo taryba
Leidybą finansavo Lietuvos mokslo taryba

Vertėjas į anglų kalbą *Ramūnas Kondratas*
Anglų kalbos redaktorė *Skirma Kondratas*
Lietuvių kalbos redaktorė *Margarita Dautartienė*
Dailininkė ir maketuotoja *Skaistė Ašmenavičiūtė*

Viršelyje Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės
valdovų rūmų durys, 2016. *Alko Paltaroko* nuotr.

© Nastazija Keršytė, 2016
© Akademinė leidyba, 2016
© Vilniaus universitetas, 2016

ISBN 978-9955-33-698-3
ISSN 2351-5112

Turinys

Pratarmė | 8

Įvadas | 12

Tyrimo šaltiniai ir istoriografija | 14

I. MUZEOLOGIJOS FORMAVIMO ASPEKTAI | 25

I.1. Muzeologijos sampratos | 25

I.2. Muzeologijos tyrinėjimai, publikacijos | 58

I.3. Muzeologijos studijos | 92

II. MUZEALUMO RAIŠKOS ASPEKTAI | 106

II.1. Muzealizacijos linkmės | 106

II.1.1. Muziejiniai Lietuvos istorijos kontekstai | 106

II.1.2. Muziejiniai etninės kultūros įprasminimai | 138

II.1.3. Nacionalinis tapatumas ir nacionaliniai muziejai | 166

II.1.4. Nacionalinio muziejaus atvejo analizė:

Lietuvos nacionalinis muziejus (LNM) | 191

II.1.5. Muziejiniai *kito* tapatumai | 212

II.1.6. Tikrovės, tapatumo muzealizacija tarp mokslo ir ideologijos | 229

II.2. Muziejų poreikio aspektai | 253

II.2.1. Muziejų misija | 253

II.2.2. Muziejų poreikio iniciatyvos | 279

II.2.3. Muziejų pasiūlos konstantos ir pokyčiai | 304

II.2.4. Muziejų, jų veiklos rezultatų kiekis ir jų prieinamumas | 328

II.2.5. Muziejų pasaulinė integracija | 353

II.2.6. Muziejų tipai | 380

II.2.7. Muziejų valdymas | 397

Santrauka [anglų k.] | 425

Naudotų šaltinių ir literatūros sarašas | 436

Šaltinių trumpiniai | 463

Asmenvardžių rodyklė | 464